నట్లు తల విదిలించి "సరే! అయితే ఒక పని చెయ్యండి.. ఆ తక్కువయిన లక్ష ఇప్పుడే క్యాష్ పంపిస్తాను. చెక్కు పాస్ చేయండి"

"కుదరదు సర్!"

"మీరు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నారో తెలుసా? ఈ చెక్కు పాస్ చెయ్యకుండా ఆపటం వలన కొన్ని వందల మంది ఉద్యోగుల జీతాలు ఆగిపోతున్నాయి. దయచేసి ఆ చెక్కును పాస్ చేయండి" కోపాన్ని గొంతులో దిగమింగుకుని ప్రశాంతంగా చెప్పాడు మల్హోత్రా.

"మీ పరిస్థితులు నేను అర్థం చేసుకోగలను. కానీ అయామ్ హెల్ప్‌లెస్. మీ అభ్యర్థన కుదరదు సర్!"

"ఏం? " టాపు లేచిపోయేటట్లు అరిచాడు మల్హోత్రా.

"జస్ట్ పది నిమిషాల క్రితం ఈ ఎకౌంట్ మీద కూడా ఎటాచ్‌మెంట్ ఆర్డర్ వచ్చింది సర్. ఇప్పుడు బ్యాలెన్స్ ఉన్నా ఆ చెక్కును పాస్ చెయ్యలేను" మల్హోత్రా అరుపులను పట్టించుకోకుండా చెప్పాడు మేనేజర్.

"షిట్" విసురుగా అంటూ ఫోన్ పెట్టేశాడు మల్హోత్రా.

ఎదురుగా కూర్చుని ఉన్న యూనియన్ లీడర్‌కి మల్హోత్రా పరిస్థితి అర్థం అయింది. ఒక్కొక్కసారి అంతే! మేరునగం లాంటి మనిషికి కూడా మంచినీరు దొరకని పరిస్థితి దాపురించవచ్చు. అందుకే అతను కుర్చీలో నుండి లేచి మౌనంగా బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

ఈసారి మల్హోత్రాకి వెళ్ళిపోతున్న ఆ యూనియన్ లీడర్ని ఆపాలని అనిపించలేదు. ఆపి చేయగలిగింది ఏమీ లేదన్నట్లు నిర్వికారంగా ఉండిపోయాడు అతను. అతనికెందుకో ఆ సమయంలో మహాభారతంలోని కర్ణుడు గుర్తుకువచ్చాడు.

యుద్ధరంగంలో దుర్యోధనుడికి ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకుని అర్జునుడ్ని వధించే అవకాశం వచ్చినపుడు, ఆఖరి నిమిషంలో ప్రయోగించవలసిన మంత్రాలు గుర్తుకురాక అతని అస్త్ర శస్త్రాలు పనిచేయలేదు. జీవితాంతం కష్టపడి సంపాదించుకున్న ఆయుధాలు అవసరానికి ఉపయోగపడక పోవటంతో నిస్సహాయుడిగా మారిపోయాడు.

తనూ అంతేనా? తనకున్న పరిచయాలు, పలుకుబడీ తనను ఈ సమస్యల నుండి బయటపడెయ్యలేవా?

ఏదో ఆలోచన వచ్చినట్లు, "దిలీప్!" గట్టిగా కేక పెట్టాడు మల్హోత్రా.

పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు దిలీప్.

"ఈ సమస్యలన్నిటికీ సమాధానం ఇప్పుడు కాకపోతే రేపు దొరుకుతుంది. ముందు మన ప్రయారిటీ ప్రయాణికుల ఇబ్బందులను సాధ్యమయినంత తగ్గించటం. ఒకసారి వారి గుడ్‌విల్ పోగొట్టుకుంటే మళ్ళీ దొరకదు. ఎయిర్‌పోర్టుల్లో చిక్కుకుపోయిన వారిని వీలయినంత త్వరగా వేరే ఎయిర్‌లైన్స్ విమానాల్లో వారివారి గమ్య స్థానాలకు చేర్చండి. ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయినా ఫరవాలేదు. ఎక్కువ సేపు ఆలస్యం అయ్యేటట్లు ఉంటే వారందరికీ స్టార్ హోటళ్లలో బస ఏర్పాటు చేయండి. ఫ్లైట్ దొరకటం కంటే మిస్ అవటమే బాగుందని వారు అనుకునేలా అతిథ్యం ఇవ్వండి. దానికి కావలసిన డబ్బు నేను ఏర్పాటు చేస్తాను" చకచకా ఆదేశాలిచ్చాడు మల్హోత్రా.

ఆ మాటలు చెప్తున్నప్పుడు రహస్యంగా క్యాష్ రూపంలో దాచిన బ్లాక్‌మనీ అతని ఊహల్లో మెదులుతోంది.

ఆదేశాలు అందుకున్న దిలీప్ వచ్చినంత వేగంగా బయటకు వెళ్లిపోయాడు.

'ఇన్నాళ్లూ తను పెంచుకుంటూ వచ్చిన

రాజకీయ సంబంధాలను వాడుకోవాలి. పోషించుకుంటూ వస్తున్న రాజకీయ నాయకులను ఇలాంటి సమయంలో కూడా ఉపయోగించుకోకపోతే ఇక ఈ సంబంధాలకు అర్థం లేదు' అనుకున్నాడు మల్హోత్రా.

అందరూ బయటకు వెళ్లిపోవటంతో ఆ గదిలో ఒంటరిగా మిగిలిపోయాడు మల్హోత్రా.

మానసికంగా అలసిపోయినట్లు అనిపించటంతో రెండు చేతుల మధ్యా తల పట్టుకుని మోచేతులు టేబుల్ మీద ఆనించి కూర్చుండి పోయాడు అతను. జీవితంలో మొదటిసారి ఓడిపోతానేమో అన్న భయం కలిగింది.

అతనికెప్పుడూ దేవుడి అవసరం కలుగలేదు. దేవుడ్ని ఏదీ అడగవలసిన అవసరం కూడా కలగలేదు. అందుకే అతను ఎప్పుడూ ప్రార్థన చెయ్యలేదు. కానీ ఇప్పుడు అడగాలనిపిస్తోంది. సహాయం చేయమని అర్థించాలని అనిపిస్తోంది. కానీ దేవుడ్ని ఎలా అడగాలో, ఏమని అడగాలో అతనికే తెలియటం లేదు.

ఆలోచనల మధ్య అతని బాధంతా ఆక్రోశం రూపంలో బయట పడింది. "నాకే ఎందుకు ఇలా జరిగింది? గాడ్! సమాధానం చెప్పు" పెద్దగా, అరుస్తూ ఆకాశం వైపు చూశాడు.

ఎవరికి తెలిసింది కాబట్టి, సమాధానం అతనికి తెలియటానికి?

★ ★ ★

"చెప్పు! సమాధానం ఏమి చెప్తావో? " అన్నాడు సహదేవుడు.

"నాకేమి సంబంధం? అతను దేవుడ్ని ప్రశ్నలు అడుగుతుంటే మధ్యలో సమాధానం నన్ను చెప్పమంటారేమిటి? "

"నీ వలనేగా అతనికా గతి పట్టింది!"

"ఏమిటిదంతా నేను అతని దగ్గర నుండి తీసుకున్న లక్ష వల్లే!!" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు ఆదిత్య.

"ఆహా! ఇంకా అనుమానమా? " సమాధానమిచ్చాడు సహదేవుడు.

"ఇదేదో మీ దేవుడు చేస్తున్న కుట్ర తప్ప, ఒక లక్ష రూపాయలు తగ్గితే ఇంత పెద్ద విమానయాన సంస్థ మునిగిపోతుందా? నేను నమ్మను"

"మునిగిపోవటానికి లక్షే తగ్గనవసరం లేదు. ఒక్కోసారి రూపాయి తగ్గటం వల్ల కూడా వ్యాపారాలు దివాళా తీయవచ్చు. అయినా చేసేదంతా నువ్వు చేసి మధ్యలో దేవుడిని అంటావెందుకు? ఎంత పెద్ద పేకమేడ కట్టినా, చివరి కార్డు బరువు మోయలేకే ఆ మేడ కూలిపోతుంది. అలాగే మల్హోత్రా సంస్థ దెబ్బతినటానికి కారణమయిన పరిస్థితులన్నీ ఎప్పటినుండో ఏర్పడుతున్నవే! దేవుడేమన్నా ఇప్పటికిప్పుడు హఠాత్తుగా కల్పించాడా? అలాగే నీ పరిశీలనకు ఆ సంస్థను సెలెక్ట్ చేసుకున్నది నువ్వు. వారి దగ్గర నుండి లక్ష మాయం చేయించింది నువ్వు. ఆ సంస్థ ఇలా అవటానికి కారణాలు ఎన్నయినా ఉండవచ్చు. అయితే ఆఖరి దెబ్బ మాత్రం నీ లక్ష వల్లే తగిలింది. ఏమో! ఆ చెక్ పాస్ అయి ఉంటే పరిస్థితి ఎలా ఉండేదో? ఇంత పెద్ద సామ్రాజ్యం కూలిపోయే పరిస్థితుల్లోకి వెళ్లి ఉండేది కాదేమో! ఇప్పుడు చూడు.. ఎంత మంది రోడ్డున పడతారో! వారి కుటుంబాలన్నీ మొరపెట్టుకునేది ఎవరికి? దేవుడికేగా? వారికేమి చేసి న్యాయం చేయమంటావ్? "

"ఇది అన్యాయమండీ! మీరు నాకు పూర్తి అధికారం ఏమన్నా ఇచ్చారేమిటి? ఎవడో ఒకడిని బాగుచేసి చూపించమన్నారు. నాకు న్యాయమనిపించింది నేను చేశాను. ఇప్పుడిలా నిష్టూరాలాడితే నేనేమి చెయ్యను? "

నవ్వాడు సహదేవుడు. "ఇంకా రోజు పూర్తి కాలేదు. ఈలోపు నువు చేసిన పని వలన ఇంకా ఎన్ని వింతలు జరుగుతాయో చూద్దాం" అని, "ఇప్పుడు మనం ఢిల్లీ వెళ్లాలి" అన్నాడు.

"ఢిల్లీకా? అక్కడికి ఎందుకు? "

"నీ ఎక్కువ ఉన్నవాడి నుంచి కొంచెం లాక్కుని తక్కువ ఉన్నవాడికి ఇచ్చే నీ సమానతా స్కీములో భాగంగా ఒక మనిషి ఆరోగ్యాన్ని ఒకింత తగ్గించావు. గుర్తుందా? "

"అవును. పి.ఎస్. కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఛైర్మన్ ప్రకాష్ సింగ్ గారికి తగ్గించి, ఆ ఆరోగ్యం బిచ్చగాడికి ఇచ్చాం"

"అదే! ఆయన పరిస్థితి ఎలా ఉందో చూసి వద్దాం, పద!"

"అవసరమంటారా? " సందేహంగా అన్నాడు ఆదిత్య.

"నువ్వు చేసిన పని వల్ల కలిగిన ఫలితం చూసుకోవటానికి నీకే అంత డోలాయమానమెందుకు? పద" అన్నాడు సహదేవుడు.

ఇద్దరూ అక్కడి నుండి మాయమయ్యారు.

6

అది ఢిల్లీలో పెద్ద పేరున్న కార్పొరేట్ హాస్పిటల్. దాని పదో అంతస్తులోని విశాలమయిన గదిలో మంచం మీద ఉన్నాడు ప్రకాష్ సింగ్.

విశాలమైన మంచం, మెత్తటి పరుపు మీద బక్కపలుచగా ఉన్న ఆయన పడుకున్నాడు. ఆయన శరీరం ఆయనకు సహకరించకపోయినా, బుద్ధి మాత్రం ఇంకా బానే పనిచేస్తోంది.

హాస్పిటల్ కిటికీకున్న అద్దాల నుండి దూరంగా పార్లమెంటు భవనం కనిపిస్తోంది. దానికి కొద్ది ఎడంగా రాష్ట్రపతి

భవనం ఉంది. దేశ సార్వభౌమత్వానికి చిహ్నాలయిన ఆ సౌధాలను చూసినప్పుడల్లా ఆయన మనసు ఆనందంతో పులకరిస్తోంది.

చాలా సంవత్సరాల క్రితం రాష్ట్రపతి చేతుల మీదుగా అందుకున్న 'పద్మశ్రీ' అవార్డు గుర్తుకు వచ్చింది. ఈ మధ్య తన పుట్టినరోజు సందర్భంగా కేంద్ర మంత్రి చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. తన పేరు 'పద్మభూషణ్' అవార్డు కోసం పరిశీలిస్తున్నారంట. కానీ, వారు అది ఇచ్చినా తీసుకోవటానికి తను ఉంటాడా?

ఇప్పటివాడా తను? స్వాతంత్ర్యం రావటానికి పాతిక సంవత్సరాల ముందు పుట్టాడు. అతనిది బాగా డబ్బున్న కుటుంబం. ప్రకాష్ సింగ్‌ని చదివించాలని తల్లిదండ్రుల కోరిక. కుర్రవాడికి కూడా తెలివితేటలు ఎక్కువే! ఎప్పుడు ఏ పరీక్ష పెట్టినా అతనిదే ప్రథమ స్థానం. అయితే అతను ఉన్న ప్రాంతంలో కాలేజీ చదువు లేదు. అందుకే తల్లిదండ్రులు అతన్ని ఢిల్లీలోని ప్రముఖ కాలేజీలో చదువుకోవటానికి పంపారు.

ఢిల్లీ నగరం అతనికి అనేక విషయాలు నేర్పింది. చదువే కాకుండా చదవవలసిన ప్రపంచం ఎంత విశాలమయినదో తెలిసింది. అప్పటికే గాంధీగారి నాయకత్వంలో స్వతంత్రం కోసం ఉద్యమం ఉధృతంగా జరుగుతోంది.

మరోవైపు ప్రపంచంలోని దేశాలన్నీ రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో తలమునకలయి ఉన్నాయి. యుద్ధం ముగియగానే స్వాతంత్ర్యం ఇస్తామన్న వాగ్దానంతో బ్రిటిష ప్రభుత్వం భారతీయుల సాయాన్ని అర్థించింది.

మిగిలిన వారి సంగతి ఏమో కానీ, ప్రకాష్ సింగ్ బ్రిటిష వారి మాటలు నమ్మలేదు. వాళ్ళు ఎప్పుడో ఏదో ఇస్తారని ఎదురు చూస్తూ కూర్చోటం అతనికి నచ్చలేదు. మరికొంతమంది యువకులతో కలిసి బాంబులు వేసి బ్రిటిష సామ్రాజ్యం మీద దాడి చేయాలనే ప్రయత్నంలో పాలుపంచుకున్నాడు.

ఆ విషయం ఆ నోటా ఈ నోటా ప్రకాష్ సింగ్ తండ్రికి తెలిసింది. కొడుకుని ఇక్కడే ఉంచితే అతని ప్రాణాలకే ప్రమాదం తెచ్చుకుంటాడని భావించిన ఆయన ప్రకాష్ సింగ్‌ని చదువుల నెపంతో అమెరికా పంపాడు. అక్కడ సివిల్ ఇంజనీరింగ్ చదవటానికి పూనుకున్నాడు ప్రకాష్ సింగ్.

అప్పటివరకు స్వతంత్ర పోరాటం మీద ఉన్న ధ్యాసని చదువుమీదకి మరలించాడు ప్రకాష్ సింగ్. అతను ఏకసంథాగ్రాహి. ముఖ్యంగా లెక్కల విషయంలో అతని మెదడు పాదరసంలా పనిచేసేది. కంప్యూటర్లు లేని ఆ రోజుల్లోనే ఇప్పటి కంప్యూటర్ల వేగంలాంటి వేగంతో లెక్కలు కట్టేవాడు.

అప్పట్లో ఒకసారి ప్రాజెక్టువర్కులో భాగంగా విద్యార్థులందరినీ ఒక నది మీద కడుతున్న సస్పెన్షన్ బ్రిడ్జి గురించి నేర్చుకోవటానికి తీసుకెళ్ళారు. సస్పెన్షన్ బ్రిడ్జి అంటే మధ్యలో ఎక్కడా పిల్లర్లు లేకుండా కట్టే బ్రిడ్జి. ఎంతో జాగ్రత్తగా కట్టాలి. ఏ మాత్రం తేడా వచ్చినా కూలిపోతుంది. దాని స్ట్రక్చర్ డిజైన్ చూసిన వెంటనే ప్రకాష్ సింగ్‌కి అందులో లోపం ఉందని అనిపించింది. అదే చెప్పాడు అందరికీ! ఎవరూ నమ్మలేదు. అమెరికన్స్ అయితే అతన్ని గేలి చేశారు.

అతనికీ వాళ్ళకీ మధ్య తీవ్రమైన చర్చ జరిగింది. వారి తప్పుని రుజువు చేస్తానని పంతం పట్టిన ప్రకాష్ సింగ్ రెండు రోజుల శ్రమ తరువాత తను చెప్పిందే నిజం.. అని నిరూపించాడు.